Tường Dung

Vượt biển giữa tháng 3, 1981 tại Mỹ Tho, cùng với đứa em trai út trên chiếc thuyền chứa khoảng 51 người. Thuyền quá nhỏ và chật hẹp quá, đến lúc ra giữa biển khơi mới thấy mình quá phiêu lưu và can đảm.
Sau hơn một tuần lênh đênh trên biển, được tàu Cap Anamour Flora của Đức cứu, đưa vào đảo Kuku đúng vào ngày mất nước: 30 tháng 4, 1975. Sau đó được đưa sang tạm cư ở trại tị nạn Galang 1, Indonesia vào ngày 20 tháng 5, 1981. Mỗi ngày một cách xa quê hương. Xin vĩnh biệt!

Tháng 10, 1981 định cư ở Missouri do các em đã vượt biên năm 1979 bảo lãnh. Năm 1983, lập gia đình rồi theo chồng về Utah. Đến năm 1986 dọn về Los Angeles, CA và định cư tại đây từ đó cho đến bây giờ.

Tịnh Khúc

Rồi sẽ có một ngày,
một ngày mùa thu
em về lại nơi đây,
nơi chúng ta vẫn thường hò hẹn
một mình,
để tìm trên bờ cỏ
trên những lối đi,
bên bờ hồ mịn cát,
dấu chân quen của một thời
hạnh phúc,
thương yêu,
nồng nàn,
say đắm
đã tự lúc nào không còn vết tích!

Rồi sẽ có một ngày,
một ngày mùa đông,
em nhận ra
những điều tưởng như có thực,
chỉ là giấc mơ hoang,
rã rời, tan tác...
và những gì chúng ta có
với nhau,
chỉ là chiếc bóng,
hư không,
là giọt sương mai
rất mong manh,
dễ vỡ.

Rồi năm tháng sẽ qua
như mùa đông đã hết,
em vẫn cứ hoang mang
về một nỗi buồn
không biết vì sao?
Bắt đầu từ lúc nào?
bởi không ai giải thích.

Rồi sẽ có một ngày,
một ngày mùa xuân
em sẽ thôi không còn ray rứt.
Chúng ta sẽ thôi không còn tìm nhau.
Là ngày em đoạn tuyệt được
với ánh mắt, môi cười
vòng tay, lời êm ái…
của người đã trao,
đã đi vào quên lãng!

Ngày ấy,
Bao giờ?
Người ơi!
Cho em chết ngọt ngào.
Quên hết thương đau!

Tưởng Dung

Thoáng Hương Ngày Cũ

T. thân yêu,

"Thời gian từ bao giờ vẫn là tiếng hỏi han vô tình". Câu nói của ai đó bỗng chợt về khiến em chùng lòng, quay quắt. Hôm qua, dọn dẹp lại các thùng sách vở, giấy tờ dưới garage, tình cờ lá thư của T. gửi cho em trong những ngày còn ở trại tị nạn nằm trong quyển sách cũ bỗng rơi ra. Cả một quá khứ thời học trò kéo nhau về, bềnh bồng trong trí tưởng. Thoắt đó mà đã mấy mươi năm. Biết bao điều thay đổi. Những buổi sáng thức dậy ở đây, cho đến bây giờ đôi lúc em vẫn còn lạ lẫm với những điều mình đang sống, đang có. Hạnh phúc hay khổ đau? Nụ cười hay nước mắt? Dường như em đã nhận đầy đủ cả từ ngày xa nhà, cất bước ly hương. Một cuộc chia lìa không ai định trước. Và từ đó chúng ta đã nghìn trùng xa cách.

Nhớ những ngày giữa tháng Ba năm nào, lênh đênh trên biển chỉ thấy trùng dương gió lộng, mây nước mịt mùng. Trước ngày đi, không gặp được T. để từ giã. Đến nhà T. trọ lần cuối, cửa đóng im lìm, biết rằng chúng ta sẽ chẳng còn cơ hội để gặp nhau trong cõi đời này nhưng em đã không khóc, dù lòng buồn tơi tả… Nhét vội lá thư vào khe cửa, em thì thầm: *"T. ơi! Xin giã biệt!"* rồi vội vã bước đi sau một hồi lâu đứng chờ mong phép lạ, cánh cửa kia bật mở, gương mặt với nụ cười và chiếc răng khểnh của T. xuất hiện. Nước mắt sẽ rơi và em sẽ không đi nữa… Nhưng tất cả chỉ là mơ!

Những ngày trên biển, có hôm ngồi trên khoang tàu nhìn mặt biển phẳng lặng như mặt nước hồ thu, em ngạc nhiên không nghĩ là mình đang ở trong một cuộc hành trình đầy hiểm nguy, gian khổ như đã từng nghe kể mà là đang dạo thuyền trên sóng nước cô đơn, lẻ loi giữa đất trời xa lạ. Chợt nhớ tiếng đàn, giọng hát của T. trong buổi họp mặt cuối cùng của nhóm bạn

bè xưa… thiết tha, ray rứt. Ước gì có T. bên cạnh với cây đàn, em sẽ hát cho quên đời, quên nỗi xót xa.

Lá thư của T. đến khi chỉ còn 2 tháng nữa là em sẽ rời trại để đi định cư. Lá thư mang quá khứ ùa về, đưa em đi rất xa để tìm lại những ngày thương yêu cũ.

D. thương yêu,
Cho tới lúc này, những nốt nhạc mở đầu cho Sonate 14 (Ánh Trăng) vẫn còn chập chùng, chới với trong anh. Những âm điệu mỗi lúc chùng xuống, thêm… thêm nữa… rồi trở về đoạn đầu… dìu dặt.
Những người xưa, khi rời xa người yêu họ như thế nào D. nhỉ? Beethoven đã không từng đi lang thang suốt mấy ngày ở trong rừng đó sao? Nghe Julietta trở lại và ông đã biến nỗi đau xót đó trở thành bài Sonate tuyệt diệu, để Frank Lizt ví von: "Một bông hoa nở giữa hai vực thẳm không đáy."

D. ơi,
Anh có thể ngồi hàng giờ đọc, nghiền ngẫm sự chia xa. D. vừa đi, D. đi rồi, em đã đi… Em… Em… chứ không thể trải hoặc biến hết những gì có trong anh kể từ lúc biết D. đã đi. Hỏi anh như thế nào từ lúc em đi? Nắng như thiêu… nóng khủng khiếp. Ừ, thì anh trả lời D. đây: Vui, vui lắm. Niềm vui này Đinh Hùng đã thét: "Sầu rũ tóc, ngậm ngùi in khóe mắt…" Tóc anh ngắn không đủ dài để rũ và mắt của ta cũng đâu đủ buồn để ngậm ngùi in được những thanh âm.

Ừ, thì vui lắm, ta đã nhìn thấy họ vui ở đâu đó. Như trong "Love Story" khi nói "Cười đi, cười đi… Keep smile!". Và sau đó thì "Tôi òa khóc"(nguyên văn). Kể từ lúc D. đi, mỗi ngày đi lại trên những con đường cũ, mỗi bước, mỗi bước… là một an ủi, vỗ về: "D. đi, đi rồi, thôi thì ngày mai, ước mong trời lại sáng tươi. Hãy chịu đựng, gìn giữ nỗi đau này như một món quà của Thượng đế ban tặng để cho ngày mai chúng ta sống tốt đẹp và xứng đáng hơn".

Bây giờ, nơi D. ở, trời xanh lắm không? Chắc là có mưa. Mưa giữa thu… và khi mưa mau, em có đi trong mưa và nhớ đến những ngày tháng cũ ở nơi này?
Ở nơi chốn mới đó, có thi sĩ đã mô tả như là: "cái sa mạc máy móc, trơ lạnh và cô đơn". Nhưng nhớ đến nhau, tin tưởng nhau sa mạc sẽ biến mất, phải không D.?
Vậy thì: "Hỡi chim! Chim của ta ơi. Đừng khép cánh ngừng bay chim nhé". Đừng để cho tình yêu tan biến vì người ta bảo rằng: "Sa mạc cấu thành nơi nào tình yêu tan biến". Giờ thì chỉ mới là chia xa, và khởi đầu…

D. thương nhớ,
Hãy gắng vui lên D. nhé! Hãy biến mất mát này thành may mắn cho nhau. Anh vẫn còn đây và luôn cầu nguyện cho D. cho hai chúng ta sẽ có ngày gặp lại."

Đọc xong lá thư, em ngỡ như vừa uống cạn ly rượu mạnh, men đắng cay lúc mới chạm môi bỗng tỏa thành hương ấm áp lan tràn trong cơ thể. Lá thư đầu tiên thay cho lời bày tỏ lại đến với em trong khoảng không gian giữa chúng ta đã được đo bằng khoảng cách là hai bờ đại dương xa thẳm, làm sao để em không chua xót, ngỡ ngàng. Nhưng từ thâm sâu tận đáy tim niềm hân hoan cũng bắt đầu vỡ òa như thác đổ để rồi từ đó T. dù rất xa xôi nhưng lại là bạn đồng hành luôn bên cạnh, là sức mạnh, niềm tin nâng đỡ, vực em đứng lên để bước tới trong mọi cảnh đời.

Những ngày đầu tiên theo đám bạn đến nhà xin T. dạy thêm Toán Lý Hóa cho kỳ thi Tú tài II, em đã thấy được sự ân cần, chăm sóc của T., một người bạn, người anh đầy tình thân ái. Cũng xuất thân và ra trường vài năm trước đó từ NQ, nên T. xem các cô học trò nhỏ như những cô em gái và ngược lại cả bọn cũng xem T. như một người anh hơn là người Thầy. Không có chuyện gì khác hơn nếu không có một ngày, đám bạn trong nhóm khám phá ra trên quyển lưu bút chuyền tay cuối niên học của em với những lời nhắn nhủ rất dịu dàng của của T. và hai chữ "Thương em," ở dòng cuối cùng trước chữ ký của người viết. L. đã rú lên như bắt được… quả tang:

- Trời ơi, tình ghê chưa?
Cả nhóm xôn xao:
- Đâu đâu, chuyện gì vậy?
Thế là, cả bọn chúi đầu vào quyển Lưu Bút theo ngón tay chỉ của L. Nhỏ M. láu lỉnh:
- Đúng rồi, vậy là hai người "tình trong như đã mặt ngoài còn e", đó nha.
Em đỏ mặt, chống chế:
- Thì đứa nào anh T. cũng coi như nhau mà.
L. lườm em với ánh mắt sắc như dao:
- Như nhau sao được, anh T. đâu có viết chữ "Thương em" trong lưu bút của tụi tao như của mày đâu. Thôi đừng có chối mày ơi!
Em vừa xấu hổ vừa ấm ức vì không cãi lại mấy cái miệng của đám bạn đang đồng tình tấn công tới tấp, chỉ biết dọa sẽ mách lại với T. để mong chúng im miệng.

Dọa thì mạnh vậy mà đến lúc gặp T. em đã phải cắn môi mấy lần mới nói được thành câu:
- Sao T. viết chữ "thương em" trong Lưu Bút làm chi cho tụi nó chọc D. quá chừng đi.
Lần đầu tiên em thấy T. nhìn em với đôi mắt rất lạ, giọng T. trầm ấm:
- Thì có sao đâu, ai nói gì kệ họ, cứ nói đến hỏi anh đây này.
Lúc đó, lòng em bỗng nhiên tràn ngập niềm vui dù câu trả lời cũng chưa giải thích được gì.

Ngày cuối của nhóm học luyện thi, mới biết T. đàn và hát thật hay. Không hiểu sao T. lại hát "Bài Không Tên Số 2" của Vũ Thành An. Tiếng hát T. nồng nàn, ấm áp hòa quyện với tiếng đàn trầm buồn, ray rức làm cả đám con gái vốn liếng thoắng, nói cười giờ như lịm người, tan biến.
"Lòng người như lá úa, trong cơn mê chiều
Nhiều cơn gió cuốn, xoay xoay trong hồn
Và cơn mê này, vẫn còn đây ...
Thôi em đừng xót thương
Rồi ngày tháng phai đi
Thôi cuộc tình đó tan rồi

Không còn gì nữa, tiếc mà chi.

Đời một người con gái, ước mơ đã nhiều
Trời cho không được mấy, đến khi lấy chồng
Chỉ còn mối tình mang theo...."

Riêng em, lòng như nốt nhạc vừa được khảy lên với những âm thanh mới, rung động, ngân nga… kể từ sau tiếng đàn và lời hát như ru của T. hôm ấy.

Bẵng đi một tháng, sau những ngày vật vã với học hành, thi cử, không ngờ T. lại là người đầu tiên đến chúc mừng em thi đỗ Tú tài II. Buổi chiều hôm đó, T. đến thăm, bất ngờ như một cơn bão lạ, khiến em ngạc nhiên đến sững sờ. Vì chưa bao giờ T. hỏi hoặc đến nhà em trong suốt thời gian dạy thêm. Vậy mà giờ đây, T. sừng sững trước mặt như đã quen thuộc, đã đến rất nhiều lần.

Không ngờ T. cũng rất "sính" thơ, đưa cho em bài thơ Vườn Xưa của Tế Hanh đã chép sẵn trên trang vở học trò trước khi từ giã với lời nhắn nhủ: "Tình cờ đọc được bài thơ này, thấy hay chép ra tặng cho D. đấy". Bài thơ với những câu:

Mảnh vườn xưa cây mỗi ngày mỗi xanh
Bà mẹ già tóc mỗi ngày mỗi bạc
Hai ta ở hai đầu công tác
Có bao giờ cùng trở lại vườn xưa?

Hai ta như ngày nắng tránh ngày mưa
Như mặt trăng mặt trời cách trở
Như sao hôm sao mai không cùng ở
Có bao giờ cùng trở lại vườn xưa?

Hai ta như sen mùa hạ cúc mùa thu
Như tháng mười hồng tháng năm nhãn
Em theo chim đi về tháng tám
Anh theo chim cùng với tháng ba qua.
.....

Mảnh vườn xưa cây mỗi ngày mỗi xanh
Bà mẹ già tóc mỗi ngày mỗi bạc
Hai ta ở hai đầu công tác
Có bao giờ cùng trở lại vườn xưa?

Bất ngờ và xúc động, em đứng lặng người, không hiểu T. muốn bày tỏ điều gì khi gửi cho em bài thơ ấy? nhất là hình ảnh *"hai ta"* đã làm lòng em… ngây ngất. Lại thêm sự so sánh *"ngày nắng/ngày mưa"; "mặt trăng/mặt trời"* và *"sao hôm/sao mai"* nữa thì sao? Câu hỏi vẫn làm em thắc mắc mãi đến bây giờ vì dù đã quen nhau một thời gian dài nhưng mỗi lần hỏi T. chỉ trả lời bằng ánh mắt nhìn em lặng lẽ, không nói thêm lời nào và cứ hẹn lại những lần sau.

T. thân yêu,
Thế rồi chúng ta đã không bao giờ có lần sau nữa vì em và T. đã thực sự trở thành *"sao hôm và sao mai"* sau lần em đến tìm T. để giã từ mà không gặp.

Lá thư duy nhất, đầu tiên và cũng là cuối cùng T. đã viết cho em là *một "bản tình ca"* tuyệt vời nhất mà em không thể có được bản thứ hai trong suốt quãng đời đã qua và còn lại. Vì sau nhiều lần tìm cách liên lạc với T. lúc đã ổn định cuộc sống ở quê người, em mới biết đó là điều vô vọng. Tin T. mất tích sau vài lần vượt thoát không thành công từ những người bạn ở quê nhà đã khiến em bàng hoàng, chết lặng.

Để hôm nay ngồi đọc lại những giòng thư T. đã viết ngày xưa, cho em thầm mơ có một ngày thấy T. ôm đàn hát giữa bạn bè những "Bài Không Tên"… nồng nàn, thiết tha như những ngày vui năm cũ.

Tưởng Dung

Thuyền Xưa

Thuyền ai neo giữa giòng sâu
lửng lơ một bóng về đâu, hỡi chiều?
chạnh lòng lữ khách cô liêu
sông xưa, bến vắng, giờ hiu hắt buồn.

Mây giăng màu khói hoàng hôn
lục bình trôi chở mảnh hồn thương đau
một đời mắt đỏ tìm nhau
vẫn còn lạc lối xanh xao bước tìm.

Tìm trong ngọn sóng triều lên
dấu chân người bước qua miền phù vân
chiều nay chợt nhớ bâng khuâng
chút hương mùa cũ bỗng chừng đâu đây.

Ngày xuân, tháng hạ hao gầy
thuyền xưa, bến cũ đã đầy tuyết sương!

Tưởng Dung

LÒNG NHƯ SUỐI CẠN

Sớm mai thức giấc một mình
chợt nghe trời đất tự tình thiết tha
vườn xuân nắng ấm chan hòa
tiếng chim ríu rít khúc ca vào mùa.

Lòng như suối cạn buồn chưa
nước theo nguồn đã thành mưa chốn nào?
ta ngồi nghe những khát khao
rơi thành lệ ướt thấm vào hồn đau.

Đời theo cơm áo qua mau
người theo tình đã đi vào lãng quên
rưng rưng nhớ nắng bên thềm
hắt trên sân cũ, êm đềm dấu chân.

Tìm trong gió chút ân cần
chút bâng khuâng, chút ngại ngần, xót xa
năm cùng, tháng tận, ngày qua
tiếc người không ở cùng ta phút này.

Phút giây trời đất vui vầy
cho thiên thu mãi là ngày đang xuân!

Tưởng Dung

Mưa Quê Người Nhớ Mưa Quê Nhà...

Trận mưa dường như đã bắt đầu từ lúc nửa đêm. Tiếng mưa rơi dòn dã trên mái nhà đã đánh thức tôi một cách bất ngờ, thảng thốt. Giấc ngủ còn chập chờn vì những viên thuốc tối qua bỗng tỉnh táo, nao nức dậy như để thưởng thức đầy đủ hơn cái âm điệu nhịp nhàng, thánh thót ngoài trời kia. Mấy tháng hè đã trôi qua từ lâu, những ngày oi bức nắng cháy đã quá sức đủ để thèm khát một cơn mưa trở về làm tươi mát, làm dịu đi cái hừng hực của đất trời, như đêm nay.

Cali đã vào Xuân, vậy mà chưa có được một trận mưa nào đủ làm thấm đất, lại còn thêm những trận cháy rừng mịt mùng khói lửa, đã thiêu hủy biết bao cơ nghiệp, tài sản của con người lẫn thiên nhiên trong tháng trước, khiến Cali càng khô cằn, nứt nẻ, cạn kiệt hơn. Cali cần mưa cũng như tôi cần thức giấc, xua đuổi đi những giấc mơ, hoang tưởng trong những tháng ngày qua. Tiếng mưa rào rạt đập vào khung cửa kính trên đầu giường, tiếng gió rú lên từng cơn, chợt gần, rồi xa như trêu cợt, đùa giỡn. Thật không gì dễ gợi nhớ đến quá khứ, kỷ niệm bằng mưa, và nhất là mưa ở xứ người lạnh lùng, nhạt

nhẽo, càng khiến tôi nhớ nhung, da diết đến những cơn mưa gần gũi, thân thiết của một thời tuổi nhỏ đã xa lắc ở quê nhà.

Đêm mưa làm nhớ không gian,
Lòng run thêm lạnh nỗi hàn bao la
Tai nương nước giọt mái nhà
Nghe trời nặng nặng, nghe ta buồn buồn.
……
Rơi rơi… dịu dịu… rơi rơi
Trăm muôn giọt nhẹ nối lời vu vơ…

Bài hát *"Buồn Đêm Mưa"* của Phạm Đình Chương chợt trở về có làm cho tôi bâng khuâng, thao thức đêm nay, thì cũng chỉ là một cái cớ để nhắc nhở tôi nhớ tới một bài hát đã ăn sâu vào ký ức từ những ngày mưa thời thơ ấu của tôi cho mãi đến bây giờ.

Thời thơ ấu của tôi là những ngày bình thản, êm đềm trong một xóm lao động. Nhà tôi ở là căn giữa của một dãy nhà gồm ba căn, nằm ngay phía sau lưng của một trường tư thục. Sát vách phía trái là nhà của bà Hai, bà sống chỉ một mình nên cho một anh học trò trung học tên Lang ở trọ, anh có tài đàn và hát rất hay. Tôi nhớ cứ vào buổi chiều, khi nhà nhà đã lên đèn, khi bên ngoài bắt đầu mưa lâm râm là anh lại mang cây đàn guitar ra dạo và hát bài *"Chiều Mưa Biên Giới"* của Nguyễn Văn Đông, bài hát với những giai điệu và lời thật buồn, nhất là lại nghe trong lúc trời mưa sụt sùi, dưới ánh đèn dầu hiu hắt.

"Chiều mưa biên giới anh đi về đâu?
Sao còn đứng ngóng nơi giang đầu.
Kìa rừng chiều âm u rét mướt
chờ người về vui trong giá buốt,
người về bơ vơ...

Về đâu anh hỡi mưa rơi chiều nay?
Lưng trời nhớ sắc mây pha hồng.
Đường rừng chiều cô đơn chiếc bóng
người tìm về trong hơi áo ấm

Chiến tranh lúc đó vẫn còn ở rất xa thành phố, nhưng hầu như gia đình nào cũng có người thân vào lính. Rất nhiều bài hát đã viết cho lính, để ca ngợi, động viên tinh thần người chiến sĩ đi chiến đấu ở phương xa. Nhưng bài *"Chiều Mưa Biên Giới"* này tôi được nghe lần đầu từ người anh láng giềng với một tâm tình rất lạ. Dù chỉ mới tám, chín tuổi, còn quá nhỏ để có thể hiểu hết ý tứ của từng lời hát, nhưng tôi nhớ mỗi lần nghe anh hát, là tôi nghĩ ngay đến cái hình ảnh buồn bã, cô đơn, và cảm thương được cái nỗi bâng khuâng, trống vắng của những người lính xa nhà, hiu quạnh giữa một khoảng đất trời mênh mông, lạnh lẽo trong buổi chiều mưa.

Cũng không biết, bài hát có gửi gấm tâm sự gì của anh không mà anh lại rất thích hát. Giọng anh trầm ấm, buồn bã hòa với tiếng đàn dìu dặt, thiết tha đã quyến rũ, làm mềm lòng tôi, nên những lần sau, mỗi khi nghe anh bắt đầu dạo đàn là tôi vội chạy sang, ngồi xà xuống chiếc chiếu bên cạnh anh để nghe hát và lẩm nhẩm theo, đến nỗi chỉ vài lần tôi đã thuộc lòng và… đòi hát song ca với anh dù giọng hát của tôi lúc đó chỉ mới mấp mé ở… vòng sơ kết. Tôi say "tiếng hát với cung đàn" của anh Lang từ lúc nào không biết, có khi, trời không mưa, tôi cũng bắt anh đàn và hát bài này. Hôm nào anh bảo: "Mai đi, hôm nay anh bận" là tôi về nhà buồn hiu hắt. Năm sau, anh Lang dời lên Sài Gòn để tiếp tục đại học, tôi đã buồn bã, rũ rượi như vừa bị ai cướp mất đi người anh, người bạn thân yêu nhất. Chiều chiều, vẫn chạy sang nhà bà Hai xem anh Lang có trở về để đàn hát cho tôi nghe không? Một thời gian sau lại nghe anh vào lính, không biết anh có còn nhớ tới bài

hát này mỗi khi trấn đóng ngoài tiền đồn, biên giới trong những chiều mưa chăng? chứ tôi thì cứ mỗi khi mưa rơi, hoặc nghe radio cho hát bài *"Chiều Mưa Biên Giới"* là cứ rươm rướm nước mắt, nhớ đến anh Lang với tiếng đàn guitar và lời hát buồn ray rứt mãi rất lâu mới nguôi. Sau đó, tôi không bao giờ có dịp gặp lại anh để cám ơn và nói với anh rằng: nhờ anh mà tôi, con bé "óc tiêu" ngày xưa, đã sớm thấm thía được cái "hồn" của những cơn mưa chiều và có đủ can đảm để… biết hát.

Chuyện mưa trong xóm nhỏ của thời thơ ấu không phải chỉ có thế.

Trận mưa giông giật đêm nay càng làm tôi nhớ đến những cơn mưa sầm sập, tối trời, tối đất của những tháng Bảy, tháng Tám ở Biên Hòa. Lúc đó, ba má tôi hàng ngày đi làm và trông coi cửa tiệm ở ngoài chợ, chị em tôi ở nhà, ngoài giờ đi học thì bác Hai, người giúp việc, bắt phải ở trong nhà đóng cửa lại, học bài hoặc chơi với nhau, sợ bọn tôi chạy sang hàng xóm lỡ đánh nhau hoặc có chuyện gì rủi ro thì phiền phức lắm. Trời mưa là một dịp để được ra ngoài, được "tắm mưa" thỏa thuê, ngửa mặt nhìn đất trời, hò hét, đùa giỡn mà không sợ bị ai la mắng. Bốn chị em cứ tranh nhau để được đứng dưới cái máng xối trước hiên nhà, đón từng đợt nước ùa tràn từ trên mái ngói đổ xuống, chảy theo luồng máng xối tuôn thành những giòng nước lớn rơi ào ạt trên tóc, trên thân và tự cho là đã được tắm *"vòi sen"*. Hoặc chạy sang tranh chỗ tắm với mấy đứa bạn hàng xóm. Cười nắc nẻ, đẩy xô, tung tóe nước vào nhau chẳng cần phân biệt trai, gái. Tắm… tắm cho đến khi mưa tạnh, môi tím ngắt, run lập cập mới chịu vào nhà. Dạo ấy, mưa là niềm vui, là mong ước rất hồn nhiên của tuổi thơ, của chị em tôi và

đám trẻ con trong xóm. Chúng tôi ngóng mưa, chờ mưa và… gặp mưa thì sung sướng không thua gì được mẹ đi chợ về cho quà vậy.

Mãi cho đến năm tôi mười một tuổi, một hôm cũng đang tắm mưa, đùa giỡn ngon lành với Hoa, con nhỏ bạn hàng xóm, cửa nhà nó đối mặt ngay cửa nhà tôi và hai nhà chỉ cách nhau bằng một cái hàng rào kẻm gai cao hơn cái đầu của người lớn và một cây lê-ki-ma. Bỗng dưng nó ghé vào tai tôi nói nhỏ: "Du ơi, anh tao đang ngồi ở bển (nhà của nó) ngó mày kìa.". Tôi quay ngoắt người lại nhìn theo tay nó chỉ, quả thật… thằng anh của nó đã ngồi trên cái ghế bành to lớn bằng gỗ ở trước cửa nhà nó từ lúc nào và đang… chăm chú nhìn về phía tôi, thấy tôi quay lại hắn còn nhoẻn miệng cười như là không… có gì hết. Tự nhiên, tôi nhìn xuống thân mình, cái áo lót sát cánh bằng vải phin và cái quần đùi tôi vẫn thường mặc khi tắm mưa, ướt đẫm và dính sát vào người lộ rõ hết cả da thịt bên trong, thường khi tôi cứ tỉnh bơ, không thèm để ý gì cả, vì chung quanh còn có mấy đứa… tắm truồng nữa kìa, vậy mà lần này, tôi lại thét lên một tiếng "Á!" và chạy biến ngay vào nhà, bên tai còn nghe tiếng con nhỏ Hoa cười hăng hắc vẳng theo.

Chuyện cũng bởi vì cách đó khoảng một tuần, Hoa sang chơi với tôi, nói chuyện một lúc bỗng nhiên nó đổi giọng nghiêm trang hơn nói: "Du ơi, anh Sang nói với tao là ảnh… để ý tới mày, ảnh thích mày lâu lắm rồi. Ngày nào ảnh cũng ngồi ở cái "ghế bành" (bọn tôi đặt tên như vậy vì cái ghế này chỉ cho một người ngồi mà nó to lắm, lại có hai cái tay ghế vươn cao trông rất… ngầu) chờ mày đi học về để ngó mày. Mà tao nói thiệt, tao thấy mày làm chị dâu tao được lắm đó, Du ơi!". Tôi trợn mắt nhìn nó, vừa kinh ngạc mà lại cũng vừa… nhột nhạt! Con nhỏ này hôm nay có… sảng không mà dám tuyên bố bằng cái giọng cứ như là"bà mai" thứ thiệt vậy? "Trời ơi, mới có mấy tuổi đầu mà đã bày đặt nói tới chuyện… người lớn rồi. Ba má tao "quýnh" chết!" Tôi nhớ mình rất ít khi nói chuyện với anh nó và mỗi lần nói chuyện cứ luôn xưng hô "mày, tao" với hắn mà thôi.

Năm đó, tôi đang học lớp năm và anh nó đang học lớp đệ ngũ, vậy mà tôi không cách nào gọi hắn khác hơn, dù sau này, hắn cố tình tìm cách làm thân và… năn nỉ tôi gọi hắn bằng tên cũng được. Chắc tại tôi là con gái lớn nhất nhà, ít chơi với bọn con trai và cứ nghĩ hắn giống như mấy đứa bạn gái của tôi vậy. Dù chẳng có tình ý gì hết, nhưng buổi tắm mưa hôm đó là buổi tắm mưa cuối cùng của tôi. Tôi nhất định không bao giờ ra ngoài tắm mưa nữa, mặc dù Hoa và đám em rủ rê, dụ dỗ hết lời. Sau này, khi gia đình tôi dọn nhà ra chợ. Hoa vẫn ghé thăm tôi và nhắc về… mối tình của anh nó. Mối tình đã khiến tôi phải sớm… đoạn tuyệt với cái thú "tắm mưa".

Đến khi lớn lên một chút, nhà dọn ra ngoài phố ở, chuyện "tắm mưa" đã trở thành dĩ vãng, thì "ngắm mưa" mới thật là một thú thần tiên. Căn nhà bây giờ ở ngay phố chợ huyên náo, ầm ĩ suốt ngày đêm, không còn cái tịch mịch, im ắng của những đêm mưa trong xóm cũ nữa. Phòng ngủ và là phòng học của tôi ở trên lầu, có cái cửa sổ nhìn ra vườn phía sau nhà. Đối diện là lưng của dãy phòng ngủ cao sừng sững quét vôi màu đen, lâu ngày gió mưa đã làm phai nhạt biến thành màu xám xịt, mốc cời, nhưng may là có "mảnh vườn" khá rộng của ba tôi trồng cây ăn trái ở giữa đã che khuất và làm sinh động hơn cái khoảng không gian… tái ngắt của dãy nhà này. Những ngày mưa, nếu không đi học tôi có thể ngồi nhà "ngắm mưa" từ cửa sổ của phòng mình, chống cằm, dõi mắt nhìn theo từng hạt mưa bay. Thì thầm… đếm mưa. Mưa rơi… mưa rơi… hạt to… hạt nhỏ… Hạt nào rơi trên lá, hạt nào vào hư không?

Lạ lùng, mưa rơi dù nhẹ hay nặng hạt, những cành cây ổi, cây mãng cầu, cây mận và những tàu lá chuối vẫn bền bỉ, đong đưa, uốn mình theo gió thật nhịp nhàng, lả lướt như thể nhờ mưa để tắm gội cho trơn mướt, tươi tắn, mượt mà hơn. Có hôm mưa to, phải đóng hết các cửa sổ thì lại xuống dưới nhà, vừa ngồi phụ mẹ làm khuy áo, vừa tiếp tục "ngắm mưa", nhìn mưa tuôn ào ạt trên sân, bắn tung tóe những tia nước trên mặt đất, rơi xuống hòa vào nhau, chảy thành dòng, thành những bong bóng nước phập phồng trôi lũ lượt dưới hiên nhà, rồi

quanh co, lượn lờ trên các ngõ phố trước khi mất hút ở phía cuối đường. Bỗng dưng tôi thấy mình gần gũi, thân thiết với cái hình ảnh đơn sơ mà đầy tình tự ấy, hình ảnh của "phố bỗng thành dòng sông uốn quanh" rất quê nhà, rất Việt Nam.

Đến tuổi mười sáu, mười bảy, mưa lại trở thành những ước mơ, những khám phá kỳ thú của tâm hồn. Tôi đã có những ngày phải… rên rỉ vì mưa. Mưa đã vô tình khơi động, đã làm sướt mướt thêm những "nỗi buồn không tên" của một thời mới lớn.

"Buổi sáng được bắt đầu bằng cơn mưa.
Và cơn mưa bắt đầu cho một nỗi buồn.
Ôi, buổi sáng thứ hai!
Tôi tìm được gì trên khoảng hành lang dài loang loáng nước,
Tôi chờ đợi gì trong đôi mắt đen buồn thăm thẳm kia?
Khi bước chân người quá vội vàng,
Đôi môi người luôn im kín.

Hỡi người, tôi có lạ gì đâu?
Bao tháng năm lặng lẽ dài lâu
Tôi chỉ mới vừa mười bảy tuổi.
Mười bảy tuổi chỉ để cười vui nô nức
Hay ngoan hiền như những búp non.

Nhưng hỡi người!
Người đã mang đến cho tôi những ngày thứ hai
Ôi! những ngày thứ hai huyền diệu
Tôi nghe ở đó,
Có tiếng thì thầm êm ái của tâm linh,
Có tiếng rên khẽ của con tim xao động
Và cuối cùng,
Loang dài thành một nỗi nhớ nhung...

Nhưng hỡi con tim mềm yếu của tôi!
Tôi làm sao quên được
Tôi chỉ là một cô bé nhỏ
Đứng lạnh lùng bên khung cửa lạnh lùng

Chờ đợi ngày thứ hai qua vội vã
như những bước chân người vội vã trên hành lang!
(Thở Dài – Trích tập thơ Tình Khúc 72 của Tưởng Dung))

Nhìn mưa chợt nhớ, chợt bâng khuâng… Ôi cái thuở học trò, có những buổi chiều cuối năm, mưa xuân lất phất, tan học chưa vội về nhà, cả lớp tụm năm, tụm bảy đàn hát nghêu ngao:

"…Mưa vẫn hay mưa trên hàng lá nhỏ,
Buổi chiều ngồi ngóng những chuyến mưa qua
Trên bước chân em âm thầm lá đổ
Chợt hồn xanh buốt cho mình xót xa.
Chiều nay còn mưa sao em không lại
Nhớ mãi trong cơn đau dài
Làm sao có nhau hằn lên nỗi đau
Bước chân em xin về mau
Mưa vẫn hay mưa cho đời biển động
Làm sao em biết bia đá không đau
Xin hãy cho mưa qua miền đất rộng
Ngàn sau sỏi đá cũng cần có nhau"
(Diễm Xưa - Trịnh Công Sơn)

Cái khoảng không gian nhỏ bé trong lớp học lúc đó bỗng dưng ấm áp và tràn đầy sinh khí hơn bởi những giọt mưa nồng nàn, lãng mạn từ những lời ca, tiếng hát hòa với mưa bụi ngoài trời, thật tuyệt!

Nhưng thích nhất vẫn là nằm "nghe mưa", những trận mưa đêm nồng nàn hương đất. Nhà tôi sàn được lót toàn bằng gạch, các phòng ngủ trên lầu được bao bọc bằng những vuông cửa lưới, nên mỗi tối cứ lau nhà xong là nằm dưới đất mà ngủ, không cần giăng mùng, tha hồ lăn từ đầu tới cuối phòng. Cuộn mình trong chăn, chợt nghe tiếng mưa rơi lộp độp trên mái nhà, là thích thú, là mở to mắt, bắt đầu chờ nghe những âm thanh quen thuộc khác, tiếng gió rít, tiếng cây cối xào xạc chuyện trò, tiếng sấm vang, chớp giật và nhất là tiếng mưa rơi

trên mái ngói, mái tôn; lúc như thì thầm, kể lể; lúc như gào thét, giận hờn. Có khi mưa thật to, mưa như từ khắp nơi cùng ùa về, bủa vây kéo theo những cơn gió mang mùi hương của cây cỏ, lá hoa hòa cùng với hương đất tạo thành một mùi hương mới, hít vào nghe lâng lâng, dịu mát. Quấn chặt người vào chăn, càng thấm thía cái cảm giác sung sướng, hạnh phúc của người được bao bọc, che chở trong vòng tay ấm cúng của gia đình, càng khiến tôi nhớ đến những kẻ bơ vơ, không nhà đang chịu ướt lạnh, rét mướt, dưới những mái hiên hoặc ngoài hè phố và cảm thương hơn nỗi niềm cô đơn, giá buốt của họ.

Không biết đêm nay vì sao tôi buồn?
Buồn vì trời mưa hay bão trong tim
Đã mấy năm qua tôi vẫn đi tìm
Để rồi buồn khi nghe tiếng mưa đêm.
……
Mưa ơi, mưa ơi còn nhớ thương nhiều.
Nhớ khi mẹ lo sớm chiều, nhớ nụ cười khi nâng niu
Đôi tay run run ánh mắt mẹ hiền
Biết tìm về chốn nào, mẹ ơi biết chăng
Đêm về quạnh hiu nghe tiếng mưa rơi càng nhớ thương nhiều.
Đường về đèn khuya in bóng cô liêu…
(Đèn Khuya của Lam Phương)

Mưa vẫn tuôn đổ ào ạt, liên tục trên mái nhà. Tôi vẫn thức nằm tỉnh táo "nghe mưa", ngẩn ngơ vì những kỷ niệm xưa cũ chợt ùa về như một cuốn phim tuyệt đẹp. Tuổi thơ của các con tôi ở Mỹ chắc chắn không hề biết đến cái thú "tắm mưa" mà mẹ chúng đã có và nếu được nghe kể lại hẳn chúng sẽ… nhăn mặt hoặc cười phá lên và kêu: "Ew, kỳ cục quá!". Còn "ngắm và nghe mưa", nếu có, thì chắc cũng sẽ với những tâm tình rất khác, hoàn toàn không phải là những cảm giác, ấn tượng mà tôi đã có trong thời niên thiếu.

Vì thế, mưa luôn là những cơ hội, những thôi thúc mà tôi có thể nhớ và tìm về nguồn cội. Cám ơn trận mưa đêm nay, đã đưa tôi trở về thăm lại những nhánh sông đời đã từ lâu rẽ nguồn, khuất lối. Mưa ở quê người chắc không sao bằng mưa ở quê nhà, nhưng dù là kẻ lạ, cũng xin được tri ân những giọt mưa đã làm tươi mát, rực rỡ thêm phần đất mà biết bao người Việt tha hương đã chọn làm nơi trú ẩn và làm một cõi để đi về.

Tưởng Dung

Chốn Xưa
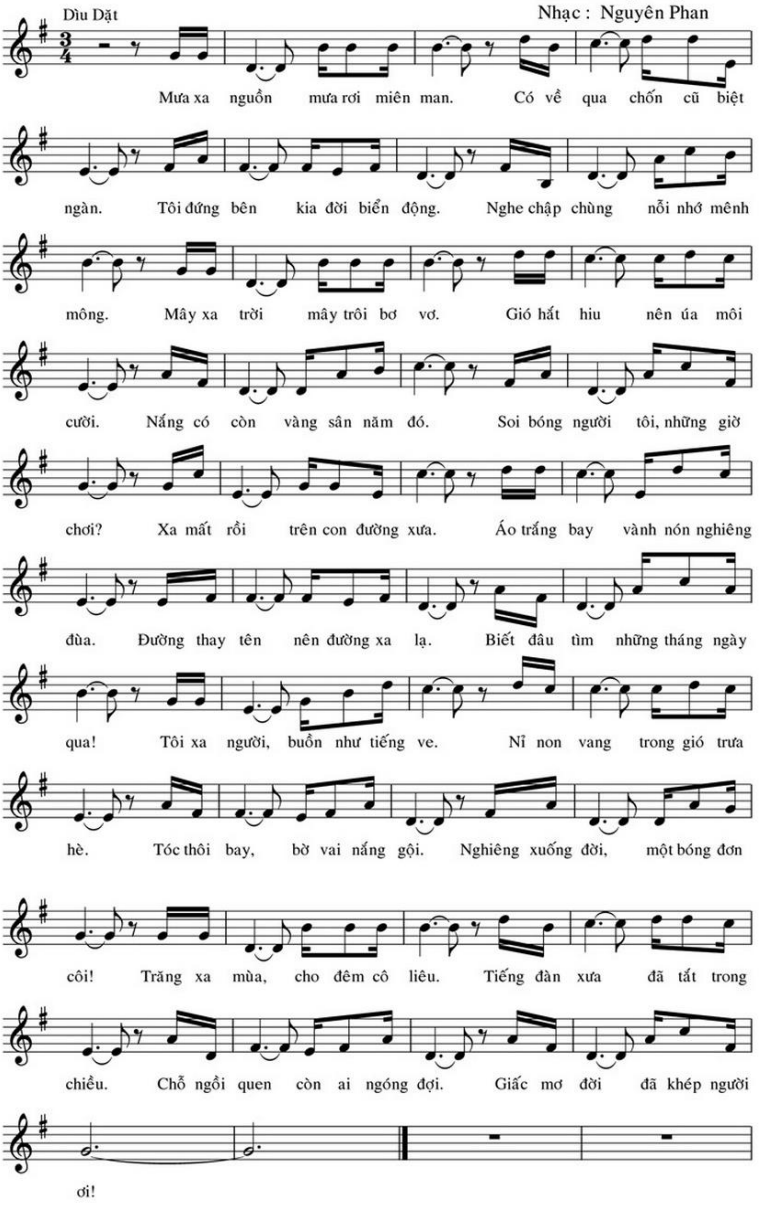
ˆThơ : Tưởng Dung
Nhạc : Nguyên Phan